

XXIII.

Betænkning

om

Forslag til Lov om overordentlige Foranstaltninger til Forsvarsvæsenets Fremme.

(Udgiven af Landstingets Udvalg den 15de April 1882).

Udvalget beflager, at det ikke er lykkedes for det at komme til Enighed om det foreliggende Lovforslag, saa at de fire Mindretal, i hvilke det har delt sig, nødes til i det Følgende hvert for sig at fremsætte sin særskilte Opfattelse af Sagen.

For det ene Mindretal (Blom, Frijs, Gaffner, Suel, Neergaard, Raben og Tuxen) have følgende Betragtninger gjort sig gjældende:

De af det foreliggende Lovforslag tilsigtede Foranstaltninger til Forsvarsvæsenets Fremme kunne opfattes som havende et dobbelt Diemed. Det er formaalet at sætte Landet istand til i Fremtiden at modfætte sig et fjendtligt Angreb saa kraftig og saa længe som muligt; men dermed staar det tillige til at opnaa, at den Anvendelse af Kraft og Tid, en Fjende maatte opbyde for at overvelde eller endog midlertidig eller for bestandig at bemægtige sig Landet eller Dele af det, kommer til at staa i et ugunstigere Forhold til den politiske eller militære Interesse, han maatte kunne have af et saadant Foretagende, om det lykkedes ham. Vel overveiede og gjen-nemførte Forsvarsforanstaltninger berettiger ikke blot til at nære bedre Fortrustning til Udvalbet af de Krige, vort Land i Fremtiden maatte blive hjemstøgt af, men berettiger tillige til et forstærket Haab om, at vort Land i mangt Tilfælde

vil blive forstaaet for Angreb, som ikke vilde kunne ventes at udeblive, saafremt det forsømte sit Forsvarsvæsen. Der maa lægges Vægt ikke blot paa Muligheden af et kraftigt, men ogsaa paa et langvarigt, haardnakket Forsvar, eftersom Hensynet til mulige Forandringer i de almindelige politiske Forhold under en Krig, som trækker i Langdrag, ikke godt kan overses af den, som maatte ønske paa at angribe vort Land, og mangen Gang kan afholde ham fra at vove sig ind paa et Foretagende, som vilde være uden Betænknelighed for ham, saafremt det kunde spæres hurtigt tilende. At indrette os paa et estertrykkeligt Forsvar af vort Land er det eneste Middel, vi have, til at bringe enhver fremmed Magt til at betænke sig to Gange, inden den paasører os Krig, og til under en fremmed Krig, i hvilken Danmark er neutralt, at berøve enhver Grund eller Paastudet til at bemægtige sig Dele af vort Land for at komme Modstanderen i Forkjøbet.

Smellem den eventuelle Beslutning om Svær-sættelsen af de foreslaaede Forsvarsforanstaltninger og disses endelige Fuldførelse vil der i alle Tilfælde komme til at hengaa en Række af Aar. Paa den anden Side er det Mening, at disse Foranstaltninger skulle tjene Landet til Bærn i en Fremtid, som ikke lader sig overskue. Det følger heraf, at man ved Overveelsen af dem mindst af Alt maa lade sig lede af et ensidigt Hensyn til Nutidens formentlige eller virkelige politiske Forhold, der selv om de lode sig klart gjennemskue,